

IK ZOU DAAR EEN BOEK KUNNEN OVER SCHRIJVEN **De charmes van dagelijksheid (vervolg)**

Woensdag 17 juli 1957

Gisteren om 6u 's morgens is in zijn woning in de Keizer Karelstraat 28 op 80-jarige leeftijd de bekende Gentse volkstoneelschrijver Henri Van Daele overleden. Henri Van Daele heeft een zeer vruchtbare loopbaan gehad en hij werd herhaaldelijk bekroond en gevierd. Zijn bekendheid reikte tot ver over de grenzen en tal van zijn toneelstukken werden vertaald en in het buitenland met succes opgevoerd. Op het einde van de jaren veertig ben ik nog met moeder en Marcel, en misschien waren er nog andere mensen van de Sint-Lievenspoortstraat bij, naar de Minardschouwburg geweest om stukken van Henri Van Daele met Hélène Maréchal te zien. Ik herinner me ook dat toen hij op rust ging en Romain De Coninck zijn plaats innam, nagenoeg iedereen beweerde dat Henri Van Daele veel beter was.

Zaterdag 3 augustus 1957

Marcel heeft de motor van zijn vader hierheen gebracht. Zo'n antiek model heb ik nog niet eerder gezien. Hij moet tientallen jaren oud zijn. Alles zwart, maar zo goed als geen plekje roest. Misschien heeft opa hem wel regelmatig gepoetst, of door tante Maria laten poetsen, en hem met vet ingesmeerd. Wat me vooral verwondert is dat het zo'n laag voertuig is. Zouden de mensen tientallen jaren geleden zoveel kleiner zijn geweest?

Alhoewel daar al een eeuwigheid niet meer is mee gereden, is de motor toch nog in een behoorlijke staat, want na enig sleutelen en afstellen, wou hij zonder veel inspanningen starten.

Marcel heeft me getoond hoe alles functioneert en ik mocht er eens de Grensstraat mee op en neer rijden. Toen ik vol gas gaf, ging ik zeker niet harder dan 30km per uur. Zou dat ook de maximumsnelheid zijn geweest toen hij nieuw was?

Helaas weet ik wat het lot is dat deze motor beschoren is. Hij zal hier nog enige tijd staan verkommeren. Tot hij helemaal onder het stof zit en Marcel hem geheel of gedeeltelijk uit elkaar zal halen. Uiteindelijk zal er alleen maar een stapeltje oud ijzer van overblijven.

Zolang hij het blijft doen, wil ik er af en toe wel eens de Grensstraat mee op en neer rijden... als ik daarmee naar school of het stadscentrum zou rijden, zou ik nogal wat bekijks hebben... en uitgelachen worden.

Vrijdag 9 augustus 1957

In de stad Gent neemt het openbaar groen 105 ha van het grondgebied in beslag. Dat is minder dan 7m² groen per inwoner. Het onderhoud wordt verricht door 89 werklieden, van wie 60 tuiniers.

Het grootste park van de stad is het Citadelpark, het heeft een oppervlakte van 16 ha. Het Koning Albertpark heeft een oppervlakte van 7 ha.

Tot 1955 stonden er in de stad ook 10.767 straat- en laanbomen, maar door straatverbredingen en de aanleg van de ringlaan moet een aanzienlijk deel (2.500) van die bomen verdwijnen.

Men behelpt zich dan maar met een nieuwe vorm van stadsversiering, nl. bloembakken en bloeschalen die op pleinen, aan gevels van openbare gebouwen en aan borstweringen langs rivieren en kanalen worden geplaatst of opgehangen.

Als iedereen met een bloem op de revers zou rondlopen - de vrouwen moeten maar hoeden als vruchten- en bloemeschalen dragen- zou dat een mooie bijdrage zijn om de totaliteit van groen en kleur in de stad in de hoogte te drijven.

Zaterdag 10 augustus 1957

Ter gelegenheid van haar 65ste verjaardag werd er van mevrouw Hélène Maréchal door de beeldhouwer Cyriel Vanderhaeghen een beeld gemaakt, haar voorstellend als volkszangeres, in een van haar lievelingsrollen: "De Westvlaamse meid".

Mevrouw Maréchal werd geboren als Sidonie Van Laerebeke. Ze was de dochter van een baker en een borstelmaker. Ze had vijftien broers en zusters. Het was een grote actrice, het boegbeeld van schouwburg Minard en door de oudere, volkse Gentenaars werd ze zeer gewaardeerd. En niet alleen door de Gentenaars. Er bestaat o.a. een foto waarop ze fier poseert tussen Stan Laurel en Olivier Hardy, die haar in Gent een bezoek hebben gebracht.

En hoe bezong ze zichzelf ook weer als Gentse vrouw?

"Ik ben een Gentse brâove vrêwe

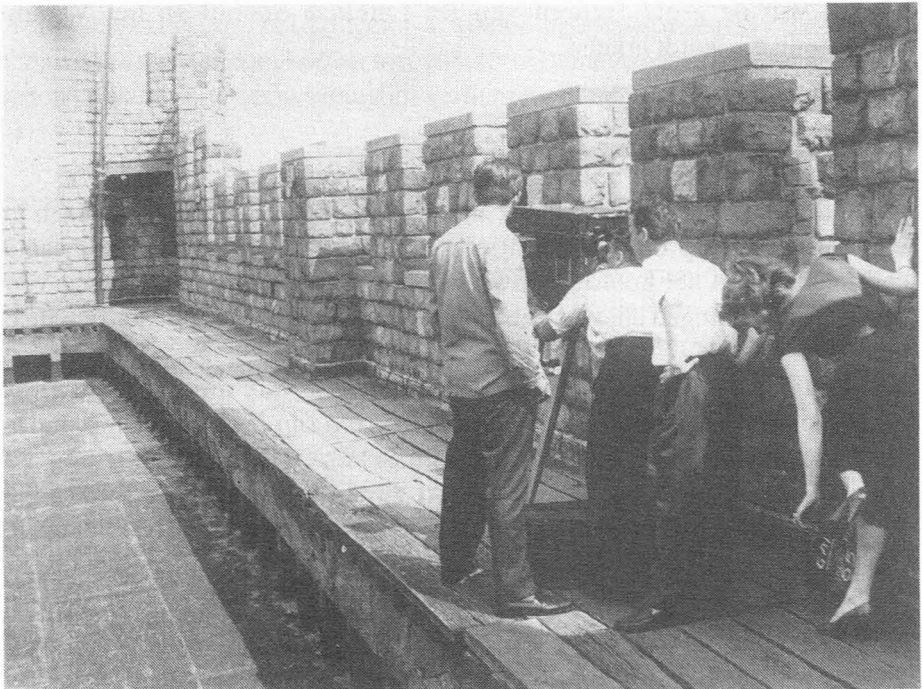
...

En kijk ne kier hoe dikke da'k ben!"

Dat liedje dateerde dus duidelijk uit de tijd dat de arbeider pronkte met zijn dikke rondborstige vrouw... een duidelijk bewijs dat hij goed zijn boterham verdiende en haar goed te eten kon geven... en dat hij misschien al eens een afbeelding van de mollige vrouwen van Rubens had gezien.

van een film die “Le carnaval de Valentine” zal heten.

Pliet Van Lishout is een graag geziene gast in veel gezelschappen, een vlotte journalist en goed bekend in de hele stad, maar sommigen hebben grote twijfels aan zijn capaciteiten als regisseur omdat hij onervaren, goedgegelovig en een slecht zakenman is. Twee jaar geleden heeft hij zich al eens in een gelijkaardig avontuur gestort, maar de film “De Eenzamen” die dat moest opleveren, is nooit afgewerkt en hij heeft er nagenoeg al zijn geld aan verloren, terwijl zijn huwelijk zo goed als op de klippen is gelopen. Er wordt gevreesd dat het ook nu weer op een sisser zal uitlopen en dat hij er zijn broek zal aan scheuren. Hij zou beter goede romans schrijven, zoals hij in de jaren veertig heeft gedaan. Als de schoenmaker niet bij zijn leest blijft, gebeurt het wel vaker dat hij zich belachelijk maakt, verloren loopt of ten onder gaat.

Opnamen voor de film “De Eenzamen” (1954) in het Gravensteen te Gent. Derde van links: Pliet Van Lishout.

Woensdag 18 september 1957

Marcel heeft een maand rijverbod... en hij mag bijgevolg niet met een taxi rijden. Om niet op droog zaad te zitten, heeft hij voor die maand naar ander werk uitgekeken.

Hij zal in Brussel gaan werken, waar grote werken ter voorbereiding van de wereldtentoonstelling aan de gang zijn. Maar arbeid op een werf, dat is veel te lastig voor Marcel... en al na twee dagen had hij er iets op gevonden. Er heeft zich een onbetekenend ongevalletje voorgedaan waarbij hij betrokken was en hij heeft beweerd dat hij zich ernstig heeft bezeerd. Klachten aan de rug... maar daar is niets van te zien en dat schijnt ook zeer moeilijk te controleren te zijn. Hij is op visite geweest bij een dokter en die heeft hem een briefje geschreven waardoor hij vrijgesteld is van werken en toch geld opstrijkt. En dat is precies wat hij wou.

Moeder en ik hebben de indruk dat er met zijn rug helemaal niets aan de hand is... maar hij heeft het toch aan boord kunnen leggen dat hij niet meer naar die werf in Brussel hoeft te gaan en dat hij gedurende een maand een uitkering krijgt. Om niets te doen.

Als je leep genoeg bent en lef hebt en een beetje komedie kunt spelen, moet er een massa mogelijkheden zijn om op kosten van anderen, die niet zo slim zijn of hun mond niet durven open te doen, een gemakkelijk leven te leiden. Als ik een tijdje bij Marcel in de leer zou gaan, zou ik nog heel veel kunnen leren dat in het leven van pas kan komen... maar helaas heb ik dan weer te weinig lef om die handigheidjes ook ten uitvoer te brengen.

Donderdag 10 oktober 1957

Om haar de gelegenheid te geven een eindje te wandelen en waarschijnlijk al evenzeer om zelf ook eens buiten te zijn, is moeder hier in de straat even met Diane gaan wandelen.

Vloekend en sakkerend is ze daar twee minuten later alweer terug. Wat is er gebeurd? Toen ze een eindje gewandeld had, tot daar, aan dat stukje braakland, ging Diane in de houding zitten om haar behoefte te doen.. en wat kwam daar te voorschijn? Een van haar kousen, waar moeder zich al een ongeluk naar had gezocht. En dat ding hing daar maar aan het gat van Diane te bengelen... en moeder kwaad en beschaamd tegelijk... gelukkig is daar maar één mens gepasseerd en hij heeft niet eens op de hond gelet... er zat niets anders op dan rond te kijken tot ze een stuk papier vond om de kous er helemaal uit te trekken. Op dat eigenste ogenblik had ze die stomme hond wel een ongeluk kunnen slaan. Wat hebben we ons met dat beest toch op de hals gehaald! Allez, welke normale hond eet nu nylonkousen op!

Dinsdag 29 oktober 1957

Marcel heeft werkelijk pech. (En omdat er op dit moment geen spanningen

hij eerst flink feest heeft gevierd hem nadien al even flink hadden gestroopt en ik bijgevolg niet zeker was of ik nog op betaling en een fooi die de moeite was kon rekenen, heb ik het zekere voor het onzekere genomen en heb ik hem van zijn polshorloge verlost... waar hij niets van heeft gevoeld.”

Vanaf vandaag ben ik de trotse eigenaar van een Zwitsers uurwerk dat voordien aan een zeeman heeft toebehoord. (Ik heb het ruim twintig jaar iedere dag gedragen.)

Zondag 15 december 1957

Vanaf vandaag biedt het dagblad De Gentenaar een Lichtjournaal aan op het Frankrijkplein aan het Zuid. De belangrijkste berichten uit het buitenlands en binnenlands nieuws, de sportuitslagen en het weerbericht, alles kort en bondig verpakt en klaar en duidelijk verwoord, zullen iedere avond vanaf 17.30 u doorlopend in grote lopende lichtletters te zien zijn. De nieuwsberichten zullen leesbaar zijn tot aan de Stationstraat en in een deel van het Zuidpark. Alle Gentenaars in koor: “Merci, De Gentenaar.”

Ik moet eerlijk bekennen dat ik ook eens ben gaan kijken.

Zaterdag 21 december 1957

Verslagenheid op school.

De mannen van de parallelle klas 3e Wetenschappen zijn zoals gewoonlijk op zaterdagmorgen naar het zwembad Van Eyck gegaan. In de Sint-Jacobnieuwstraat is een vrachtwagen van een fruithandel op de transporen geslipt, op het voetpad terechtgekomen en een van de leerlingen, André Gevaert uit Sint-Amansberg, is tussen de vrachtwagen en een huisgevel verpletterd. Hij was niet op slag dood, maar hij had wel een grote wonde aan het achterhoofd en hij is kort nadien overleden. Ook Victor Van de Weghe heeft verwondingen opgelopen, maar die zijn niet zo erg. Toen ze terugkwamen, waren de mannen van de 3e Wetenschappen allemaal erg onder de indruk en ook de leraar turnen, meneer Lavreau, is naar het schijnt zwaar aangeslagen.

Er is de rest van de voormiddag van lesgeven niet veel meer in huis gekomen... en toen we het laatste lesuur godsdienst hadden, heeft de pastoor ons gesproken over de dood en gevraagd samen een gebed te zeggen voor onze overleden schoolkameraad. Nooit eerder hebben we dat met zoveel ernst en ingetogenheid gedaan. De mannen van de Wetenschappen zijn van plan allemaal naar de begrafenis te gaan. De studieprefect, de pastoor en veel leraars zullen er ook zijn.

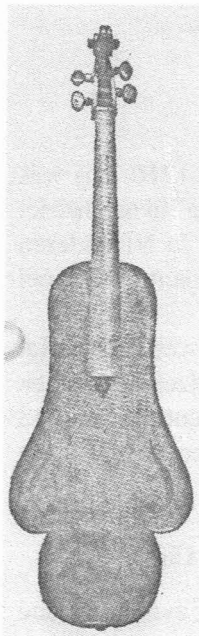
In ieder geval is die tragische dood van een studiegenoot voor iedereen een treurig begin van de kerstvakantie. Ik kende die jongen niet zo goed... maar het was hoe dan ook een leeftijdgenoot uit mijn onmiddellijke omgeving en dat komt altijd harder aan dan honderd onbekende doden bij een vulkaanuitbarsting aan het andere eind van de wereld.

Daniël VAN RYSSEL
(‘t vervolgt)

INVENTAIRE ARCHÉOLOGIQUE - FICHE N° 20

Op 1 Mei 1897 stelde Cesar Snoeck in de rubriek “Muziekinstrumenten-Collectie Snoeck - XVIIIe eeuw” in het Frans een fiche op over

Muziekinstrumenten van Henri Willems, de Jonge

De kunst van het bouwen van snaarinstrumenten die in de XVIIe eeuw met talent uitgeoefend werd door de Willems' en van Gent, werd in de eerste helft van de XVIIIe eeuw verder gezet door Henri Willems, die wij “*de Jonge*” zullen noemen om hem te onderscheiden van zijn homoniem van de vorige eeuw.

Henri de Jonge is in onze collectie vertegenwoordigd door vier instrumenten, waaronder twee het merkteken van de maker en de datum van hun bouw bewaard hebben:

1° *Een basso* of grote cello met 5 snaren, gedateerd 1717, maar spijtig genoeg beschadigd door latere herstellingen.

2° Een viool met een handgeschreven etiket met datum 1743 en van een meer klassiek model dan deze van de Willems' en van de XVIIe eeuw. De rug en de “*éclissen*” zijn in notelaar, een kenmerk dat wij terugvinden bij al de Willems' en die daarin slechts de manier van Jacobs van Amsterdam gevolgd hebben die veel violen met een rug en *éclissen* in palissanderhout gemaakt heeft.

3° Een cello van correcte makelij, gebouwd volgens het model van de voorgaande viool en met materialen van dezelfde aard. Alhoewel niet gemerkt bestaat er geen twijfel over zijn origine.

4° Aan Henri de Jonge moet ook een hier afgebeeld instrument van ongeregelde